

LES MONGES DEL SILENCI

Havia sentit parlar, amb paraules que tan aviat eren elogioses com despectives, d'aquell monestir laic que havia creat el dolor d'una dona per al dolor de les altres dones. N'hi havia que asseguraven que era un lloc fraternal i sagrat on els estats de fatiga es mitigaven amb el recolliment. Els altres només hi veien el caprici malaltís d'un ésser que els dols havien destarotat.

Vaig decidir d'anar-ho a veure i d'assabentar-me'n per mi mateixa, i, un dia de tardor, me'n vaig anar al convent profà.

La superiora em va rebre amb una benevolència taciturna. Tota ella era una harmonia grisenca: els seus cabells i els seus ulls crepusculars i el burat amb els plecs melangiosos del seu hàbit.

—¿Puc saber...? —vaig començar una mica neguitosa i maldestra.

—No em feu preguntes —em va interrompre la dona grisa, però en un to afable—. Perquè preguntar és violar d'una manera brutal el dret i el deure de callar. Mireu i observeu, apreneu per vós mateixa, i mai no pregunteu a un ésser que és fallible i que viu en la mateixa incertesa que vós.

... I vet aquí què vaig veure i de què em vaig assabentar en aquell estrany monestir laic que va crear el dolor d'una dona per al dolor de les altres dones.

El cenobi s'alçava esblaimat enmig d'un jardí immens on no s'esfullaven sinó blanques flors virginals, les flors de l'esterilitat i de la mort. Només a les recluses més joves se'ls permetia tenir

cura de les plantes i del fullam amb la mateixa delicadesa amb què ho solen fer els jardiners. Perquè, segons la llei conventual, les manasses d'un home no havien d'embrutar les flors.

Al convent, hi regnava un silenci d'allò més místic. Les qui encara patien el turment de recordar el llenguatge humà anaven molt de tant en tant al «locutori», on durant uns instants recuperaven la pràctica il·lusòria de la conversa. Tot seguit tornaven amb una alegria plàcida al somni monacal.

Les cerimònies d'aquella casa per aïllar-se i per reposar tenien lloc a l'hora dolorosa de la posta de sol. Les noies amb les cabelleres flonges mormolaven versos o recitaven melopees. N'hi havia de fervoroses que, solitàries, vagarejaven per les galeries amb la mirada petrificada per la bellesa sublim dels quadres i de les estàtues. D'altres collien les flors pàl·lides dels hivernacles i dels jardins, o s'entretenien a contemplar l'infinit del crepuscle i del mar.

Com un niu d'àguila, aquella residència piadosa estava arraulida sota les roques. Els vianants temien la fortor dels seus perfums. En altre temps, l'exhalació penetrant de les flors de taronger havia matat una verge.

Al peu del monestir, l'abisme blavejava, més atraient que les aigües mediterrànies. Les finestres eren amples i, sempre obertes de bat a bat sobre el mar, emmarcaven sencera la corba magnífica de l'arc de Sant Martí. Quan l'orgue escampava la tempesta amb estrèpits i espetecs, quan els violins expressaven sanglotejant tota l'angoixa divina, les onades barrejaven els cants amb el seu etern ritme monòton.

La monja més jove em vingué a trobar com si encarnés la meva pensada més plaent. El seu hàbit era del mateix to violeta que el capvespre. Aquella dona m'evocava la fragilitat del nacre

i la tristesa altiva dels cignes negres amb el seu deixant fosc. Com a resposta al meu silenci, murmurà:

—He buscat en aquesta ombra no pas la pau, com l'exiliat que pica a la porta del monestir, sinó l'infinit.

I em vaig adonar que el seu rostre s'assemblava al rostre diví de la solitud.